

Posudek diplomové práce
Bc. Hana Baborová
Šumavský vlk, zlo nebo spása?
Pohled klíčových aktérů na návrat vlka na Šumavu
Fakulta humanitních studií University Karlovy
obor sociální a kulturní ekologie, 2022

Úvod

Důvody volby tématu jsou v tomto případě nasnadě. **Bc. Hana Baborová** má ráda přírodu, vlky i Šumavu, protože je tam doma. Téma však má svou závažnost, je svým způsobem signifikantní pro vztah soudobé společnosti k přírodě a je zde *přítomné*, tedy aktuální. Dobrá volba pro obor sociální a kulturní ekologie i pro společnost.

1. Obsahová stránka

Logický a důkladně podrobný obsah (dokonce i jednotlivé přílohy) již napoví, co Úvod dokončí: téma, výchozí situaci a výzkumný záměr, následující kapitola doplní cíle práce a výzkumné otázky či okruhy.

„Popisná“ část práce je sdostatek přesná a informativní, ač jsou někdy informace poněkud nadbytečné (AOPK), jindy odborně přesné a v kontextu nezbytné (popis vlka), pokud by se autorka dokázala vyhnout výrazům typu „asi každý má představu, jak vlk vypadá“, „domácí mazlíček“, „spořádat“ a podobně, často se vloudí nepřesnost nebo úplný nesmysl („s plochou 681 m² mu náleží status největšího národního parku v ČR“ [str. 18]).

Obsáhlou kapitolu o metodách práce rozebírám níže.

Popis průběhu výzkumu je čtivý a plastický; potíže přijdou až s výkladem dat.

Oceňuji diskusi, jež dokumentuje úsilí autorky vyrovnat se obtížemi, jež terén přinesl.

Závěr práce nepřináší, snad až na možnost obrany proti vlkovi gumovými projektily, nic převratného, ale vcelku dobře shrnuje první plán toho, co především respondenti v rozhovorech vypověděli

2. Práce s literaturou

Bibliografie zaslouží ocenění pro pečlivé roztrídění a dodrženu bibliografickou i citační normu (výjimky potvrzující pravidlo: KREJŠÍ); naopak množství cizojazyčných titulů mohlo být opravdu větší, zato je zastoupeno video a využity i přednášky programu sociální a kulturní ekologie.

Své zdroje (knižní i respondenty) interpretuje, parafrázuje a cituje Hana bezpečně a správně, potíže nastávají až s celkovou interpretací.

3. Formální stránka

Rozsah 87 normostran přes celkem rozsáhlé citace naplňuje požadavky na magisterskou diplomovou práci.

První překlep se bohužel objeví již na nečíslované straně, v klíčových slovech („změny vnímání“).

Citlivě a přitom výstižně zvolené motto o předmětu práce by čtenář jistě ocenil, kdyby nezačínalo vpravdě enigmatickou větou „*Jednoho dne narazil dobrý muž na vlka.*“ Inu, není překlep jako překlep...

Příklady chyb jsem raději přestal sbírat někde na straně 28:

„Díku Muirovi“ (str. 17); „*zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů*“ (str. 18, citát, ale originál je správně); psaní „viz.“; „Minárikková“ (str. 24); „Anderska“ (str. 25); „Mezinárodního svazu ochrany přírody (The Internatioal Union“ (str. 25); psaní velkých písmen (Evropská Unie); „Shrnemeli“ (str. 28); patří sem i „s plochou 681 m² mu náleží status největšího národního parku v ČR“ (str. 18); styl: „Vlk se řadí mezi jednoho z nejrozšířenějších savců na světě.“ (str. 23)

To, jak Baborová vede své čtenáře textem, dokonce i řečnickými otázkami a přímým oslovením, stejně jako občasně průchody emocí, jistě nepřispívá k „vědeckosti“ stylu, je-li však odbornost dostatečně reprezentována terminologií i jejím potřebným výkladem i interpretací dat, „nevědecké“ komentáře mohou přispívat srozumitelnosti pro laika (typy ochrany přírody: „John Muir by byl nadšen.“ – „Pinchot by byl ještě více nadšen.“ (str. 18) „Esejistický“ styl je ovšem oprávněn jen tehdy, když pomáhá v záblesku zkratky osvětlit problém jasněji než standardní vědecký styl (ostatně jazyk je z významné části jako takový skrytě metaforický). Samozřejmě to neplatí pro náhodná expresivní pojmenování, jejichž příklady jsou uvedeny výše. Někdy se zadařilo (motta aj.), jinde ne... Oceňuji však metodickou snahu vést čtenáře (viz i výše) grafickým zvýrazňováním textu.

Pochvalu zaslouží nejen splnění povinných náležitostí, ale i pečlivé seznamy zkratk, obrázků, grafů a tabulek a přílohy: informovaný souhlas, struktury a příklady rozhovorů, dotazník, ukázka rámcové analýzy, samozřejmě projekt.

Celkově: práce je (bohužel) v dnešních měřítkách standardní nebo mírně pod standardem mluvnický, svižná a čtivá, ale často na úkor vědecké přesnosti stylisticky.

4. Celkové hodnocení

Přírodovědná popisná, výkladová část práce zaslouží ocenění a mohla by sloužit i jako dobrý osvětový text. Není jen povrchním popisem etologie vlka a jeho funkce vrcholového predátora, autorka prokazuje hlubší znalosti (ne jen potravní řetězec, ale i nepřímé vlivy včetně vlivů na krajinu, kaskády a sítě atd.). Svůj záměr vtělený již do názvu práce „Šumavský vlk, zlo nebo spása? Pohled klíčových aktérů na návrat vlka na Šumavu“ tak Hana zdařile naplnila – řekněme ze třetiny: *ekologická spása*. Ačkoli kapitola Metodologie je zpracovaná velmi slibně a s rozumějícím využitím řady i méně obvyklých zdrojů (Jeřábek, zdůvodnění pohledu aktérů Thomasovým teorémem) a jsem si jist, že autorka rozumí smyslu kombinace kvalitativních a kvantitativních metod, zdůvodňování konkrétních postupů, konstrukce rámce analýzy, interpretace a triangulace jsou rozpačité, což je jistě dáno především výzkumnickou nezkušeností. Pro nedostatek místa uvedu jako příklad sémantický diferenciál typologizující novými prostředky známou dichotomií ochrany přírody a krajiny, jemuž autorka rozumí, ale v interpretaci dat jej fakticky nepoužije, stejně jako základní paradigmatický rozpor ochrany přírody v podobě *předmětu ochrany*: ekosystém (biotop, druh) nebo proces? Utřídění názorů aktérů těmito prizmaty by pomohlo lépe porozumět jednotlivým aktérům (typům aktérů) a povzneslo by výpovědní hodnotu práce na vyšší úroveň.

V neposlední řadě nutno říci, že Hana Baborová pracovala s hlubokým zájmem, odvedla v terénu velký kus práce a v neposlední řadě se zcela jistě od počátku práce na projektu až po výsledný text hodně naučila.

Ze všech výše uvedených důvodů i přes uvedené výhrady s přesvědčením **doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře**, v případě výrazného výkonu u obhajoby **velmi dobře v rozsahu 8 až 10 bodů**.